

Tabell 3. Den total längden av yrkesutbildningskurser på anstalterna och antalet deltagare 2005

October 2006

Studieriktning	Total längd i veckor	Antal studerande
Orienterande utbildning	171	147
Yrkesutbildning	1 406	867
Byggbranschen	344	114
IT	325	337
Maskin- och metallbranschen	186	108
Bil- och transportbranschen	118	42
Hantverk och konstindustri	95	70
Handel och administration	40	14
Trädgårdsskötsel	58	28
Turism, förplägnad och hushåll	38	15
Träteknik	53	23
Elteknik	40	46
Skönhetsvård	12	8
Massör/gyminstruktör	9	32
Grafik	40	8
Annat	48	22
Totalt	1 577	1014

Andra aktiviteter i fängelserna

Olika åtgärdsprogram som skall främja fångarnas förmåga att föra ett liv utan kriminalitet och droger ordnas i fängelserna. Fångarna kan delta i fritidsaktiviteter och besöka bibliotek.

Ytterligare

information:

Marianne Mäki eller Vuokko Karsikas
 Brottspåföljdsverket, fängsvårdsväsendet
 PB 319, 00181 Helsingfors, Finland
 tel: +358 - 10 36 88500, fax: +358 -10 36 88486
 e-post: Marianne.Maki@om.fi
 Vuokko.Karsikas@om.fi

UTBILDNINGEN I STRAFFANSTALTERN 2005

Anstalter och antalet intagna

Antalet fångar var 2005 i genomsnitt 3888. Det innebar en ökning av 311 intagna jämfört med året innan. Den genomsnittliga strafftiden var 8,2 månader. Under 1990-talet sjönk fångtalet på grund av att samhällstjänst infördes och några ändringar gjordes i straffpraxis. Efter 2000 har fångtalet emellertid börjat stiga.

Tabell 1. Antalet fångar och studerande fångar 1991, 1998 och 2005

	1991	1998	2005
Antal intagningar	8870	5803	7552
Antal fångar i genomsnitt per dag	3476	2809	3888
Antal studerande fångar i genomsnitt per dag	264	362	322
- procentuell andel	8 %	13 %	8 %

De grundläggande principerna för fängelseutbildningen

De allmänna utbildningsbestämmelserna gäller utbildningen i straffanstalterna. Enligt lagen om verkställighet av straff är fångarna skyldiga att arbeta, studera eller delta i någon annan verksamhet under ordinarie arbetstid. Syftet med aktiviteterna är att upprätthålla och utveckla fångarnas yrkeskunnsighet eller att i övrigt främja deras möjligheter att klara sig i samhället.

Fångundervisningen skall överensstämma med den undervisning som ges i det allmänna undervisningssystemet. Undervisningen i fängelserna ordnas av utomstående läroanstalter. Endast tre anstalter har anställt

egna professionella lärare, och även där ordnas undervisningen i samarbete med en utomstående läroanstalt. Läroanstalterna utfärdar betyg för utbildningen. Det framgår inte av betygen att utbildningen ordnades i fängelse.

De fångar som studerar i slutna fängelser lyfter en arbetspenning som i medeltal överensstämmer med den arbetspenning som arbetande fångar får. De som studerar på öppna anstalter får en sysselsättningspenning som kan jämföras med den lägsta lönen i öppna anstalter.

Finansieringen av utbildningen

Utbildningen finansieras i regel på samma sätt som vuxenutbildningen i allmänhet. Fängelserna betalar ibland den del av undervisningen som vanligen finansieras genom elevavgifter. Undervisningsmyndigheterna finansierade 72 procent och fångvårdsväsendet 22 procent av studieveckorna i yrkesutbildning. Arbetskraftsmyndigheterna finansierade 6 procent av utbildningen.

Undervisningen

Vuxengymnasier och kurser för vuxna i gymnasier ordnade 2005 undervisning på grundskole- och gymnasienivå i elva fängelser. Även i andra fängelser var det möjligt att studera grundskolans och gymnasiet läroämnen, t.ex. som distansstudier eller under handledning av en timplärare anställt av fängelset eller fängelsets studieinstruktör. Yrkesutbildning ordnades i alla fängelser. Fångarna kan också på bestämda villkor beviljas tillstånd att studera utanför anstalten.

Tabell 2. Före detta studerande i straffanstalter enligt studieinriktning 2004 och 2005

	2004		2005	
	N	%	N	%
Elementärutbildning	90	5	90	5
Grundskoleutbildning	432	24	382	22
Gymnasieutbildning	147	8	148	9
Orienterande utbildning	166	9	143	8
Yrkesutbildning	907	50	889	51
Högskoleutbildning	17	1	17	1
Annan utbildning	50	3	64	4
Totalt	1 809	100	1 733	100

Totalt 1627 fångar studerade på kurser av olika längd i fängelserna, 137 i läroanstalter utanför fängelserna. Under 2005 minskade antalet studerande jämfört med året innan. De som bedrev grundskolestudier var färre till antalet än föregående år, och de som bedrev förberedande och rehabiliterande studier var också färre än året innan. Deltagarna i yrkesutbildning reducerades.

Avgångsbetyg från grundskolestudier gavs till 43 fångar, och 7 avlade studentexamen. Dessutom avlade fångarna flera examina i läroämnen som ingår i elementär- och gymnasieundervisningen. På sex anstalter anordnades läs- och skrivundervisning för romer, dessutom orienterande undervisning i romkultur. På några anstalter undervisades utlänningar i finska.

Läroanstalterna genomförde på anstalterna sammanlagt 91 kurser med facklig eller orienterande inriktning. I undervisningen deltog ca 1 000 intagna. Undervisningen bestod av kortkurser som ingick i någon grundexamen eller utgjorde en hel yrkesexamen. Dessutom ordnades facklig fortutbildning och läroavtalsutbildning. Yrkesexamen avlades av 40 intagna, 15 av dessa i läroavtalsutbildning. Sexton fängelser ordnade läroavtalsutbildning på jobbet i fängelset. Utbildningen omfattade 84 deltagare.